

CEHALETİN TAHSİLİ

DESTEK YAYINLARI: 1385

FELSEFE: 50

HÜSEYİN ATAY / CEHALETİN TAHSİLİ

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Yayın Koordinatörü: Melih Atay

Editör: Ömer Faruk Atay

Kapak Tasarımı: İlknur Muştu

Sayfa Düzeni: Melih Atay

Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Atay Yayıncılık: 1.-5. Baskı: 2004

Destek Yayınları: 6. Aralık 2020

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-625-441-025-3

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42

Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekdukkani.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

www.destekmedyagrubu.com

Deniz Ofset – Çetin Koçak

Sertifika No. 48625

Maltepe Mahallesi

Hastane Yolu Sokak No. 1/6

Zeytinburnu / İstanbul

Hüseyin Atay

*Cehil toplanmlarda tarah tutkarsa esler. Gelismis toplanmlarda tarid tutkarsa otmez.
onlarda her sey oniden koptas, her an onerilir seylerdir.*

Cehaletin Tahsili

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ 9

Editörden 11

Eğer, Bu Din Alçaklık Dini İse Ben Müslüman Değilim 13

Amaç - Hedef 15

Sorgulama 16

DURUM TESPİTİ 17

Sorun Nedir? 19

Türkiye’de Bilinen Nedir? Bilinmeyen Nedir? 23

Üç Yüz Yıllık Deneyim, Milletin ve Devletin Geleceği Üzerine 25

Niçin? 29

Aslan Türkiye 32

Alternatif Fikir 36

Devlet - Hükümet 37

Milletin Durumunu Tespit ve Geleceğe Yönelik Öneriler 38

Beş Yılda Dibe Çöküşün Psikososyal Nedeni 40

Türk Gençliği 42

Bireyin Çıkmazı 44

İnanç ve Sorumluluk 48

Birey - Devlet 51

Bireye Tapma	53
Mehdilik - Kurtarıcı Beklentisi	55
Dinin Temel Sorunu	59
Dinci - Dinsizci	60
Hadisi Esas Alanlar - Köktendinci Hadisçiler	63
Hz. Muhammed'in Müslümanlığını Azımsayanlar	65
Tasavvuf - Tarikat	67
Kur'an'ın Üç Mesajı	70
İslam'ın Üstünlüğü	73
İslam Buyruklarının Önem Sırası	75
İslam ve Demokrasi	77

YÖNTEM ÜZERİNE 81

Yanlışları Düzeltme Yöntemi	83
Cehaletin Tahsili	86
Diyalog - Şura Diyalektik - Şura	103
Bir Sorunu Çözmek - İrtica	117
Protagorasçı Yönetim	120
Devlet Medeniyet Kuramaz Medeniyeti Millet Kurar	125
Zihniyet (Mentality) Devriminin Önkoşulu	132
Doğru Devlet	134
Çağdaşlaşma	138
Medeni Millet	140
Medeni Kalkınmada Din Esastır	146
Alan Tespiti	147
İslam'ı Anlamanın Açısı	153
İslam'da Modernleşme ya da Yenilenme	155
Dinde Yenilik	161
Kur'an'ın Mesajını Anlatım Tarzı	163
Kur'an'ın Gerçeğe Ulaşma Yöntemi	167
Tefsire Dair Notlar	169
İslami Hüküm Neye Göre?	171
Tarikat Şeyhlerine Önerilerim	173
İslam'da Büyük Yenilenme Projesi	175
Korkuya Teslim Ol Korkuyu Yen!	176
Avrupa Birliğine Girmek Ne Demek?	177
Programım	179
İslam Dini, Demokrasi, Laiklik, Cumhuriyet, Şeriat	180
Müslüman Devlet Başkanlarına	189

Dil ve Din 191
Din ve Laiklik 193
Sorgulama - Yöntem Üzerine 195
Siyasilere Öneriler 196
Siyasilere Önergeler 203

BİLGİ KURAMI - ÖĞRETİM 205

Ebu Mansur Maturidi ve Bilgi Kuramı 207
İslam Düşüncesinde Bilgi Kuramı 211
Bilgi - İlim - İman 217
İlmi Zihniyet 228
İnsanın Ulaşacağı En Yüksek Mertebe: Âlim Olmak 230
Okumak - Okutmak - Okutturmak 235
Kur'an'ı Kim Okuyacak? 237
Düşünmek En Büyük İbadettir 239
Düşünmeyi Öğretmek 241
Tekdüze Eğitimin Tehlikesi ve Yıkımı 243
Öğretimle İlgili Öneriler 248
Türkiye'nin Din Eğitiminin Nihai Çözümü 253
Yüksek Öğretim 258
Yüksek Lisans Üniversitesi 262

KAVRAMLAR 265

Kavram 267
Dil 269
Bilme - Düşünme 271
Düşünce - Düşünme 273
Eleştirel Düşünme 274
Anlamak 275
Araştırma 278
Tebliğ - İletişim 280
Uyarı 283
Akıl - Vahiy 286
Akıl - Kur'an 292
Akıl Kur'an'dan Büyüktür 294
Akıl - Zeka 295
Sezgi 296
Akli - Şer'i 297
Adalet - Rahmet 299

İlim - İman **301**

Züht **303**

Saygınlık **307**

Adam Olmak **310**

Otoritecilik **313**

Devlet **315**

Demokrasi **318**

Din **319**

Bid'atçılık **321**

Kadınların Dövülmesi Kur'an'da Yoktur **324**

Kamu Yararı **326**

Sahur **331**

DİZİN 335

SUNUŞ

EDİTÖRDEN

Daha önce yayınlanan ve yayınlanmayan, ki çoğunluğu yayınlanmamıştır, toplam yüz adet makale, köşe yazısı (gazete), proje ve mektuptan oluşturmuş olduğumuz bu kitabı, içinde bulunan bir makaleden de esinlenerek Cehaletin Tahsili olarak adlandırmayı uygun gördük. Bir bütünlük ve düzen sağlayabilmek amacı ile bu makaleleri, Durum Tespiti, Yöntem Üzerine, Bilgi Kuramı-Öğretim ve Kavramlar ana başlıkları altında topladık. Böylece okurun baştan sona veya ayrı ayrı, makaleler halinde okuyabileceği bir kitap oluşturduğumuzu düşünmekteyiz.

Türkiye’de düşünce ve öğrenim hayatının düzeltilmesi gereken yönlerinden birisi de felsefeyi tarih gibi okumakla felsefe yapmak arasındaki farkın ne demek olduğunun öğretilmesidir. Burada Hüseyin Atay’ın yaşanan, güncel, toplumsal, siyasal, dinî, hukuki olaylardan yola çıkarak bir konu ve düşünceyi derinlemesine inceleyerek nasıl fikir oluşturduğunun, çözüm önerdiğinin örneklenmesi

de görülebilir. Bu kitabın hacmini çok artıracığı için bu konularla ilgili yazarın hiç yayımlanmamış diğer makalelerini buraya dahil edemedik. Ayrıca yazılım tarihlerini de yazı altlarında belirterek okuyucunun o günkü olay, koşul ve durumları da hatırlayarak değerlendirmesine dikkat çekmek istedik.

Felsefenin yalnızca soyut önermeler olmadığının aslında çok somut ve günlük yaşamla ilgili sorunları derinlemesine inceleyen bir yöntem olduğunun topluma anlatılmasını önemsiyoruz. Bundan dolayı yayınevi olarak bilinç ve sorumluluğumuzu yerine getirmeye çalışıyoruz.

Ömer Faruk Atay

Melih Atay

[Mayıs 2004]

EĞER, BU DİN ALÇAKLIK DİNİ İSE BEN MÜSLÜMAN DEĞİLİM

1952 yılında, Bağdat Külliyyetü’ş-Şeria’da (İlahiyat Fakültesi) öğrenci iken, İmam-ı Azam Camisi’nde İmam-ı Azam’ın ihtifalini (ölümünün yıldönümü törenini) yapıyorlardı. Tarihi adamların ihtifalini yaptıkları zaman birkaç konuşmacı konuşur ve ayrıca bir şair de ihtifalin önemini ve günün olaylarını bir kaside ile dile getirirdi. İmam-ı Azam’ın ihtifalinde de öyle olmuştu. Hiç unutmuyorum, şair kasidesinde şöyle bir beyt söylemişti:

“İza kâne hazad-dinu dine mezelletin fe lestü bi müslimi”

“Eğer, bu din alçaklık dini ise ben Müslüman değilim.”

Cami övgü çıgıkları ile inledi ve beyti tekrar ettirdiler. Evet, bu İslam dini, Kur’an’ın dini, mezellet ve alçaklık dini değildir. Ancak İslam dünyası ve Müslümanlar niçin bu kadar alçaldılar ve aşağılanıyorlar? Niçin bunu kökten bir sorgulamaya koyulamıyorlar?

Çünkü soru sormasını bilmiyorlar. Niçin soru sormasını bilmiyorlar? Soru sormak için bilmek, bildiğini anlayıp kavramak ve

üzerinde düşünmek gerekir. Öyle ise soru sormak düşünmekten geçer ve doğar. Düşünme on bir yüzyıldan beri dinde (kelamda, fıkıhta ve tasavvufta) haram kılındı ve günah sayıldı, devlette ve kanunda da yasaklandı ve suç sayıldı. İnsanın zihnine hakim olan din ve diline hakim olan devlet kanunu insanı iki temel öğesinden yakalanıp felce ve dumura uğrattı. Kabahat kimin? Kabahat herkesindir. Herkesin aklı vardır, nasıl evinin yolunu buluyorsa, o kadar suçlu ve günahkârdır. Nasıl bir kilonun bir gramdan bin grama kadar değeri varsa, herkesin kendine göre bir dereceden bin dereceye kadar değişen günahı ve suçu vardır. Suçluyu iyi tespit etmek için ‘niçin’ sorusundan başlamalıdır. Niçin, işin nedenini ve niçin yapıldığını, yapanın amacını öğretir. Niçin sorusunu öğreten bir bilim vardır, o da felsefedir. Felsefe, niçin ile başlar ve niçinlere cevap vermeyi öğretir.

[16 Haziran 2002]

AMAÇ - HEDEF

Türkiye’de kişilerin, partilerin, grupların, kurumların içinde bulundukları durumlara, ortamlara, çevrelere göre kendilerinin, partilerinin, gruplarının, kurumlarının çıkarlarını milletin, memleketin, toplumun çıkarlarından ve yararlarından daha önemli tutmaları, kendilerinininkini daha üstün görmeleri ve bu görüşlerine göre sözlerini evirip çevirip söylemeleri ve ona göre hareket etmeleri, işlerini yürütmeleri devlet idaresinde, toplumun bilincinde bir çatışma ve bir paramparçacılık, darmadağınklık durumu yaratmakta olduğundan milletin iki yakası bir araya gelemiyor, getirilemiyor.

Bütün bu örgütlerde, yerine göre kendi amaçlarını açıklamaktan çekinmeyenler, parti menfaatine aykırı eleştiride bulunanlar partiden atılmakta veya başka bir biçimde cezalandırılmaktadır. Yapılan eleştirinin milletin, devletin çıkarına olup olmadığı hiç söz konusu edilmemektedir. Partiler de başkanının çıkarına göre yürütülmektedir.

Ayrıca yerine göre kutsal sayılan yerleri, kişileri ve deyimleri sahte amaç gösterip tarafların birbirlerini baskı altında tuttukları her günkü kişisel ve kurumsal olaylarla su yüzüne çıkmaktadır. Bunlar niçin böyle oluyor? Bunları düzeltmeden birey ve devlet onuru korunamayacağına göre bunun derin, görünmez nedenini sorgulamak şarttır. Toplumun birbirine yabancı ve düşman gibi bakmasını önlemek için sorunun cevabını doğru bulmak gerekir.

[21 Mayıs 2002]

SORGULAMA

Bilgi sorgulanır. Nedir, diye!

Amacı sorgulanır. Niçindir, diye!

Biçimi, yöntemi sorgulanır. Nasıldır, diye!

Her türlü bilgi sorgulanır. Doğru mudur, diye!

Bu bilgi;

1. İster beş duyu ile, ister sezgi ile bilinsin,
2. İster bir hocanın sözü ile bilinsin,
3. İster bir profesörün sözü ile bilinsin,
4. İster bir tasavvufçunun sözü ile bilinsin,
5. İster tarikat şeyhinin sözü ile bilinsin,
6. İster filozofun sözü ile bilinsin,
7. İster rüyada bilinsin,
8. İster bir kitaptan okumakla bilinsin,
9. İster ana baba sözü ile bilinsin,
10. İster erkek ister kadın sözü ile bilinsin,
11. İster komutan, amir sözü ile bilinsin,
12. İster cumhurbaşkanının sözü ile bilinsin,
13. İster başbakanın sözü ile bilinsin,
14. İster patronun sözü ile bilinsin,
15. İster çocuğun sözü ile bilinsin,
16. İster karı veya kocanın sözü ile bilinsin,
17. İster peygamberin sözü ile bilinsin,
18. İster Allah'ın sözü ile bilinsin,
19. İster akılla bilinsin.

Bu yollarla elde edilen bilgi baştaki dört soru ile sorgulanır.

DURUM TESPITI

SORUN NEDİR?

1869'dan bu yana Almanya, Japonya üç defa kalkındı ve bugünkü (2002) dünya medeniyetinde, dünyanın en üst düzeydeki devletleriyle eşit olarak söz sahibi olup dünyayı yönetmede ortaklaşıyorlar.

Türkiye'nin büyük bir dünya imparatorluğu düzeyinden bugünkü dayanılmaz acıklı duruma düşmesinin nedeni nedir? Durum nedir ve niçin bu duruma düşülmüştür? Önce durum tespiti yapılmalı ve sonra sebebi araştırılmalı ve en sonunda bundan nasıl kurtulma imkânı olacağının yöntemleri üzerinde düşünülmelidir. Bu üç sorunu tam bir objektiflik içinde, samimi olarak inceleyip, doğru çözümleri ortaya koyup onları ciddiyetle ve samimiyetle, yeni bir zihniyetle uygulamaya koymadıkça Türkiye'nin durumunun iyileşmesi fiziki, sosyal ve ahlaki kuramlara aykırıdır. Bunun en birinci kanıtı 1774'den beri uygulanan başarısız ve beceriksiz, gayri nizami eğitimler, zihniyetler ve davranışlardır.